

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki o okvirni strategiji za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost

[COM(2015) 80 final]

in o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o doseganju cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti – Priprava evropskega elektroenergetskega omrežja na leto 2020

[COM(2015) 82 final]

(2015/C 383/12)

Poročevalka: Ulla SIRKEINEN

Soporočevalec: Pierre-Jean COULON

Evropska komisija je 9. in 25. marca 2015 sklenila, da v skladu s členom 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjih dokumentih:

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu Odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki o okvirni strategiji za trdno energetska unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost

[COM(2015) 80 final] in

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o doseganju cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti – Priprava evropskega elektroenergetskega omrežja na leto 2020

[COM(2015) 82 final].

Strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 16. junija 2015.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel soglasno na 509. plenarnem zasedanju 1. in 2. julija 2015 (seja z dne 1. julija) s 100 glasovi za.

1. Sklepi in priporočila

Sklepi EESO:

1.1 Energetska politika EU je delno uspešna zlasti pri povečevanju uporabe energije iz obnovljivih virov in izbire za odjemalce. Še vedno pa se večina vprašanj na področju energetske politike obravnava v okviru nacionalnega interesa.

1.2 Izzivov je vse več: tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe s plinom, višji stroški energije, ki škodujejo odjemalcem in konkurenčnosti industrije, ter učinki velikih deležev nestalne energije iz obnovljivih virov na stabilnost elektroenergetskega sistema.

1.3 Za zanesljivo oskrbo z energijo v Evropi so potrebne zelo velike naložbe. Vlagatelji potrebujejo čim bolj predvidljiv in zanesljiv politični okvir.

1.4 Za izpolnitev pričakovanj Evropejcev se je treba energetske problematike lotiti bolj usklajeno. Za to sta nujna sodelovanje držav članic in v celoti delujoč notranji energetski trg.

1.5 Sprejet je bil predlog za evropsko energetska unijo, ki jo je treba čim prej uveljaviti. Tako bi lahko prosti pretok energije postal peta svoboščina EU.

Priporočila EESO:

1.6 Za uspešnost pobude bi potrebovali jasnejše sporočilo oziroma vodilno vizijo o tem, kakšne koristi bo energetska unija prinesla evropskim državljanom in podjetjem.

1.7 Poleg zanesljivosti oskrbe in trajnosti bi morali biti glavna prednostna naloga ukrepi glede stroškov energije za državljane in podjetja. Če je zviševanja končnih cen električne energije posledica političnega delovanja, je mogoče upravičeno pričakovati njihov popravek.

1.8 Glede na vse ostrejšje tekmovanje za vire energije in potrebo po diverzifikaciji virov oskrbe bi morala energija postati osrednji del zunanjih politik EU.

1.9 Komisija bi se morala pri pripravi predlogov za pregled različnih področij energetske zakonodaje, kot je predlagano v časovnem načrtu in kar podpira tudi EESO, izogibati nedoslednostim in večjim stroškom ter si, nasprotno, prizadevati za poenostavitev postopkov.

1.10 Metode za dejavno delovanje odjemalcev bi bilo treba razviti v sodelovanju z odjemalci samimi, vključno z inovativno uporabo IKT. Z energetska revščino bi se bilo treba spoprijeti zlasti z ukrepi socialne politike.

1.11 Pri izkoriščanju velikega potenciala povečanja energijske učinkovitosti zlasti stavb in prometa so potrebni inovativni predlogi za financiranje.

1.12 Potrebna je strukturna reforma sistema za trgovanje z emisijami v EU (EU ETS), prav tako pomembni pa so ukrepi v sektorjih, ki niso del tega sistema.

1.13 Dokler se ne dosežejo enaki konkurenčni pogoji na svetovni ravni, je treba selitev virov CO₂ obravnavati zelo resno. Najuspešnejšim industrijskim akterjem je treba v celoti povrniti neposredne in posredne stroške zvišanja cen.

1.14 Razvoj obnovljivih virov energije, vključno z energijo iz biomase, je vsekakor treba podpreti, vendar se s tem ne bi smeli povišati stroški za odjemalce.

1.15 Za spoprijemanje s prihodnjimi energetskimi izzivi bo treba okrepiti financiranje raziskav in inovacij. Čim bolj učinkovito in trajnostno ravnanje z energijo kot proizvodnim stroškom ponuja velik potencial za rast in zaposlovanje v EU.

1.16 Z novim upravljanjem energetske politike je treba zagotoviti skladnost različnih energetskih vidikov in izpolnjevanje ciljev na ravni EU. Nemudoma je treba začeti podporni evropski energetski dialog, ki ga predlaga EESO.

1.17 Nujno je treba izvesti ukrepe za večjo povezanost elektroenergetskih omrežij, med drugim s hitrejšimi postopki odobritve, ter po možnosti preučiti, ali je enak cilj za vse resnično izvedljiv.

2. Uvod

2.1 Energetska politika EU ima tri glavne cilje: zanesljivost oskrbe, trajnost in konkurenčnost. Zakonodaja EU zajema energetske trge ter okoljske in podnebne vidike energije. EU financira raziskave in razvoj na področju energetike ter razvoj infrastrukture. Učinkovitost rabe energije je po svoji naravi večinoma v lokalni ali nacionalni pristojnosti, pri čemer je treba upoštevati vidike notranjega trga. Države članice imajo v skladu s Pogodbama pravico, da odločajo o uporabi in mešanici energijskih virov.

2.2 Evropske energetske politike so delno uspešne. Zdi se, da bodo zastavljeni cilji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in povečanje uporabe obnovljivih virov energije (20-20-20 do leta 2020) doseženi predčasno, medtem ko se energijska učinkovitost razvija skoraj v skladu z zastavljenim ciljem, delno tudi zaradi gospodarske krize. Odpri so se trgi in povečala se je izbira za odjemalce. Še vedno pa se v praksi energetska politika pretežno obravnava kot nacionalno vprašanje. Zakonodaja EU se izvaja počasi ali nepopolno, resnično delujoč notranji trg ni vzpostavljen. Politike o različnih energetskih vidikih na ravni EU in nacionalni ravni so razdrobljene in pogosto neuravnotežene.

2.3 Da bi to spremenili, je inštitut Notre Europe-Jacques Delors Institute leta 2010 predlagal oblikovanje evropske energetske skupnosti. EESO je to pobudo odločno podprl.

2.4 V zadnjem času so na področju energetike v ospredje stopili novi izzivi. V nekaterih državah članicah vlada zaskrbljenost glede zanesljivosti oskrbe z energijo. Odjemalce, zlasti ranljive, zaradi gospodarske recesije bremenijo višji stroški energije. Industrija s težavo ostaja konkurenčna zaradi nižjih cen energije v konkurenčnih regijah, če pa se bo poleg selitve virov CO₂ upad industrijske proizvodnje v številnih državah še nadaljeval, bo poleg delovnih mest in rasti ogrožen tudi sam energetski prehod. Evropi kljub velikim uspehom na področju energije iz obnovljivih virov grozi nevarnost, da bo izgubila svoj vodilni položaj. V nekaterih državah vse višji delež obnovljivih virov energije povzroča težave pri upravljanju elektroenergetskega sistema, tradicionalna proizvodnja energije iz fosilnih virov pa je vse bolj nedonosna. Po ocenah Komisije ⁽¹⁾ bodo med letoma 2020 in 2030 potrebne naložbe v zanesljivo oskrbo z energijo v višini približno 2 000 milijard EUR, vključno z naložbami v proizvodno infrastrukturo in omrežja; neodvisno od vprašanja, ali se uporabljajo konvencionalni ali alternativni viri energije.

3. Sporočila Komisije

3.1 Nova Komisija pod predsedstvom Jeana-Clauda Junckerja je energetske politiko izbrala za eno od svojih desetih prednostnih področij dela. Evropski svet je oktobra 2014 določil cilje energetske in podnebne politike do leta 2030: vsaj 40-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v primerjavi z ravno iz leta 1990, vsaj 27-odstotni delež energije iz obnovljivih virov in vsaj 27-odstotno izboljšanje energijske učinkovitosti.

3.2 Komisija je 25. februarja 2015 predstavila sporočilo z naslovom *Okvirna strategija za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost* ⁽²⁾. Strategijo sestavlja pet medsebojno povezanih in dopolnjujočih se razsežnosti, namenjenih večji zanesljivosti, trajnosti in konkurenčnosti energije:

- energetska zanesljivost, solidarnost in zaupanje,
- povsem integriran evropski energetski trg,
- energijska učinkovitost, ki prispeva k zmanjšanju povpraševanja,
- razogljičenje gospodarstva ter
- raziskave, inovacije in konkurenčnost.

3.3 Komisija v tej strategiji predstavlja svojo celostno vizijo energetske unije. Na podlagi kratkih opisov izzivov v vseh petih razsežnostih predlaga petnajst ukrepov. V priloženem časovnem načrtu navaja načrtovane ukrepe za tekoče leto in leto 2016. Večina teh so pregledi sedanje zakonodaje.

3.4 Komisija je v tem svežnju objavila tudi sporočili *Doseganje cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti – Priprava evropskega elektroenergetskega omrežja na leto 2020* ⁽³⁾ in *Pariški protokol – načrt za obravnavo svetovnih podnebnih sprememb po letu 2020* ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2014) 903 final.

⁽²⁾ COM(2015) 80 final.

⁽³⁾ COM(2015) 82 final.

⁽⁴⁾ COM(2015) 81 final.

4. Splošne ugotovitve

4.1 Odboru se zdi pobuda Evropske komisije za evropsko energetska unijo sorodna predhodni zamisli o evropski energetska skupnosti in jo zato podpira.

4.2 Vlagatelji čim prej potrebujejo predvidljiv in zanesljiv zakonodajni okvir za obdobje po letu 2020, da bodo lahko zadostili velikanskim potrebam. Ukrepi in časovni načrt, ki jih je predstavila Komisija, ne vsebujejo velikih sprememb, pač pa pregled in posodobitev sedanje zakonodaje. Daleč najpomembnejše pa je izvajanje. Zdaj je nadvse pomembno, da se dosledno upošteva hitrost časovnega načrta. Seveda je enako pomembno, da Parlament in Svet ne zavlačujeta z obravnavo teh vprašanj.

4.3 Vendar pa bi za uspešnost te pobude po mnenju EESO potrebovali jasnejše sporočilo oz. vodilno vizijo o tem, kakšne koristi bo energetska unija prinesla evropskim državljanom in podjetjem. To vizijo bi morali imeti nenehno pred očmi vsi udeleženi nosilci odločanja.

4.4 Mnoge zainteresirane strani skrbita nedosledna zakonodaja in poseganje v preštevilne vidike energetskega sektorja. Za izpolnitev pričakovanj Evropejcev, zlasti kar zadeva nove izzive, se je treba energetske problematike lotiti bolj usklajeno. To se nanaša na različne cilje in področja politike ter razlike med nacionalnimi in širšimi skupnimi interesi EU.

4.5 EESO je prepričan, da je cilje energetske politike mogoče doseči le s sodelovanjem držav članic in povsem delujočim notranjim energetskim trgom. Za zmanjšanje emisij in odvisnosti od zunanjih virov energije je potrebnih več obnovljivih virov energije. Že zdaj je jasno, da elektroenergetski sistemi z večjimi deleži nestalnih obnovljivih virov verjetno bolje delujejo na trgu, ki je večji od nacionalnega. Večji trg pomeni tudi manjše stroške rezervne in konične energije ter skladiščenja (plina).

4.6 Poleg zanesljivosti oskrbe in trajnosti bi morali biti pomembna prednostna naloga ukrepi zoper povečane stroške energije za državljane in podjetja. Ko se državljani čutijo vse bolj odtujeni od EU in so zaskrbljeni zaradi upočasnitve gospodarske rasti, so stroški energije zanje nedvomno pomembna skrb. Enako velja za podjetja, zlasti MSP, in njihove delavce, ki konkurirajo na mednarodnih trgih.

4.7 Kjer je zviševanje končnih cen energije, zlasti električne, posledica političnih odločitev o davkih in dajatvah, je mogoče upravičeno pričakovati popravek tega stanja. Komisija bi morala udeležiti svoje načrte glede pregleda cen in vodenja podpornih ukrepov. Hkrati bi Komisija morala predstaviti, kakšne učinke na cene bodo imele načrtovane spremembe v sistemu trgovanja z emisijami in obljubljena ukinitve subvencij za okolju škodljive vire energije ⁽⁵⁾.

5. Posebne ugotovitve

Energetska zanesljivost, solidarnost in zaupanje

5.1 EESO se strinja s Komisijo, da sta ključna dejavnika energetske zanesljivosti dokončno oblikovanje notranjega energetskega trga in učinkovitejša poraba energije. Poleg tega je treba nameniti veliko več pozornosti mednarodnemu geopolitičnemu prizorišču. Svetovna konkurenca na področju virov energije se bo povečala, kar bi moralo biti skupaj z diverzifikacijo oskrbe EU z energijo v središču ukrepov zunanje in trgovinske politike EU.

5.2 Diverzifikacija virov energije je v veliki meri odvisna od nacionalnih odločitev glede energijske mešanice in oskrbe. EU lahko podpira in tudi mora podpirati razvoj infrastrukture. Oskrba s plinom je zdaj predmet posebne pozornosti. Temeljito bi bilo treba preučiti oblikovanje povpraševanja po plinu v EU in temu prilagoditi načrte za naložbe v infrastrukturo. Več pozornosti bi bilo treba nameniti drugim virom energije, na primer lastnim.

⁽⁵⁾ Mednarodni denarni sklad jih za Evropo ocenjuje na 330 milijard EUR na leto.

5.3 Države članice se morajo jasno zavedati koristi tesnejšega sodelovanja in izmenjave informacij na trgu plina ali katerem drugem trgu, kjer se srečujejo s prevladujočim dobaviteljem ali kartelom. Vendar pa sodelovanje ne sme ovirati delovanja trga. Med državami članicami naj bi vladala solidarnost, ki lahko temelji le na zaupanju in spoštovanju skupnih zavez in pravil. Posebno pozornost zahtevajo težave energetske otokov, tudi posebnosti otokov v primerjavi s celino.

Povsem integriran notranji energetski trg

5.4 Posodobitev elektroenergetskih in plinskih omrežij je ključnega pomena za uresničitev energetske unije. Vprašanje čezmejne elektroenergetske povezanosti bo obravnavano v poglavju 6 na podlagi sporočila na to temo.

5.5 Energija in zlasti trgi z električno energijo so v neugodnem položaju zaradi nepopolnega izvajanja ustreznih direktiv ter še vedno pomanjkljivega sodelovanja med operaterji prenosnih omrežij in nacionalnimi regulatorji. EESO podpira predloge Komisije glede te problematike, vendar jo opozarja, naj se izogiba povečevanju upravnih obremenitev in stroškov.

5.6 Povezave med veleprodajnimi in maloprodajnimi trgi so šibke oziroma vsaj težko razvidne, zato je potrebna večja preglednost pri določanju cen. Videti je, da sta ključni težavi nezadostni cenovni signali za naložbe in pomanjkanje prožnosti na strani povpraševanja. Med izzivi sta tudi povečan delež obnovljivih virov energije in vprašanje presežne zmogljivosti glede na potrebo po izravnalni in konični zmogljivosti. Pregledati je treba ustrezno uredbo, vendar pa se mora Komisija pri pripravi zakonodaje izogibati povečanim stroškom za odjemalce ter podpirati rešitve, ki spodbujajo razvoj čezmejnih trgov.

5.7 Trgi z električno energijo in plinom so se v veliki meri že razvili v dejanske regionalne trge sosednjih držav. To je dobrodošla smer razvoja na poti k vseevropskim trgov, zato morajo uživati podporo snovalcev predpisov. Predvsem si morajo regije in EU izmenjavati dobre prakse in izkušnje. Tudi pri tem se je treba izogniti dodatnim upravnim obremenitvam.

5.8 V interesu vseh je, da bi odjemalci dejavno sodelovali na energetskih trgih, vendar tega ni mogoče storiti na silo. Razviti je treba skrbno izbrane metode, zlasti inovativno uporabo IKT, v sodelovanju z odjemalci samimi, da se izkoristi potencial prilagajanja odjema in s tem zmanjšajo stroški.

5.9 Ranljivi odjemalci so v današnjih gospodarskih razmerah v številnih državah članicah še bolj ranljivi. EESO se strinja z razmišljanjem Komisije, da bi te odjemalce podpirali predvsem z zadostnimi ukrepi socialne politike. Dejanske potrebe bi lahko opredelili ob pomoči evropskega centra za spremljanje energijske revščine, katerega ustanovitev je Odbor že predlagal.

Energijska učinkovitost kot prispevek k zmanjšanju povpraševanja po energiji

5.10 EESO se v zvezi z energijsko učinkovitostjo strinja s Komisijo, da je treba večino dela opraviti na nacionalni in lokalni ravni. Med uspešnimi ukrepi EU na tem področju so predpisi v zvezi z označevanjem in okoljsko primerno zasnovo, ki jih je treba redno pregledovati.

5.11 EESO pozdravlja namen Komisije, da predstavi predloge, s katerimi bo zagotovila, da bodo imeli ukrepi za učinkovitost in prilagajanje odjema na energetskem trgu enak pomen, pod pogojem da to služi dejanskim interesom odjemalcev.

5.12 EESO se strinja, da imata sektorja stavb in prometa velik potencial na področju energijske učinkovitosti oziroma prihranka energije, ki ga je treba izkoristiti s skrbno zasnovanimi ukrepi. Tako bi bil na primer potreben pregled sistemov energetskega certificiranja in označevanja gradbenih materialov. Potrebni so predlogi o inovativnem financiranju.

Razogljičenje gospodarstva

5.13 EESO pripravlja ločeno mnenje o pripravah na pariško konferenco. V glavnem podpira prizadevanja EU na tej vsekakor ključni poti k doseganju zadostnih pravno zavezujočih zavez na svetovni ravni.

5.14 Kot v prejšnjih mnenjih podpira tudi predloge za strukturno reformo sistema za trgovanje z emisijami v EU. Enako pomembne so odločitve glede prihodnjih ukrepov v sektorjih, ki niso vključeni v ta sistem, večinoma na nacionalni ravni.

5.15 Dokler se ne dosežejo enaki konkurenčni pogoji na svetovni ravni, mora EU problematiko selitve virov CO₂ jemati zelo resno. Energijsko intenzivnim industrijskim panogam, ki jih ta ogroža, je treba zagotoviti nadomestilo za posredno in neposredno zvišanje stroškov sistema EU za trgovanje z emisijami glede na njihovo učinkovitost na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, pri čemer je treba najuspešnejšim povrniti vse stroške. Za nadomestilo posrednega zvišanja stroškov je potreben vseevropski okvir za preprečevanje izkrivljanja konkurence znotraj EU.

5.16 EESO odločno podpira cilj, da EU prevzame vodilno vlogo na področju energije iz obnovljivih virov. Potrebni so podporni ukrepi, vendar bi morali biti usklajeni s konkurenčnimi in tržnimi pravili, biti tržno zasnovani in ne bi smeli pripeljati do povišanja končnih potrošniških cen energije. Podporo dovršenim in konkurenčnim tehnologijam bi bilo treba postopoma ukiniti. EESO podpira prizadevanja Komisije v zvezi s tem.

5.17 Med cilji EU bi moral biti poleg razvoja obnovljivih virov energije tudi razvoj vseh vrst tehnologij in rešitev za razogljičenje oziroma čistih tehnologij.

5.18 EESO podpira stališče Komisije, da so v EU potrebne naložbe v rastlinsko biogospodarstvo kot pomemben vir energije iz stalnih obnovljivih virov. Pri pripravi načrtov za to področje je treba upoštevati vpliv na okolje, rabo zemljišč in proizvodnjo hrane. Potencial se kaže tudi v vodni energiji.

Energetska unija za raziskave, inovacije in konkurenčnost

5.19 EESO podpira predlagano novo strategijo za raziskave in inovacije, vendar ponavlja svoje stališče iz preteklih mnenj, da je potrebnih več virov za spopadanje s prihodnjimi energetske izzivi. Poudarja, da je zlasti treba z ukrepi EU spodbujati zasebno financiranje ter okrepiti sodelovanje na področju raziskav in razvoja na svetovni ravni.

5.20 Pri konkurenčnosti EU ne gre le za vodilni položaj na področju energetskih in podnebnih tehnologij. Vsaj tako pomembno – ali pa še bolj – je, da z energijo kot proizvodnim stroškom ravnamo učinkoviteje in bolj trajnostno kot naši tekmeci. To je bolj splošen in varnejši način za zagotavljanje rasti in dodatnih delovnih mest v Evropi.

5.21 Energetski prehod je neizbežen v vseh sektorjih gospodarstva. EESO odločno poudarja svoje stališče, da mora biti ta prehod pravičen in pošten. Ključna ukrepa za uspeh sta usposabljanje in vseživljenjsko učenje. Socialni dialog na EU in nacionalni ravni ima osrednjo vlogo na tej poti.

Upravljanje energetske unije

5.22 EESO v celoti podpira prizadevanja Komisije za zagotavljanje skladnosti med različnimi vidiki energetske politike in usklajevanje med državami članicami. Prizadevanja novega upravljanja morajo biti usmerjena tudi v izpolnjevanje ciljev do leta 2030. Kljub temu državam članicam ne bi smeli nalagati dodatnih obveznosti načrtovanja ali poročanja, temveč je treba racionalizirati sedanje zahteve.

5.23 EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da je Komisija sprejela njegovo pobudo za energetski dialog z deležniki. Zdaj pričakuje podroben akcijski načrt.

6. Ugotovitve glede sporočila o doseganju cilja 10-odstotne čezmejne elektroenergetske povezanosti

6.1 Zaradi povečanja deležev električne energije iz nestalnih obnovljivih virov pa tudi za znižanje stroškov koničnih in rezervnih zmogljivosti je potrebno bolj zmogljivo omrežje. V številnih primerih je očitna, in celo nujna, potreba po večji čezmejni prenosni zmogljivosti. Težko je verjeti, da je v tako številnih primerih še tako daleč do cilja 10 %. EESO odobrava ukrepe, ki so predlagani v sporočilu. To problematiko je že obravnaval, med drugim v nedavnem mnenju na lastno pobudo o evropskem sodelovanju v energetskih omrežjih.

6.2 Pristop s projekti skupnega interesa se zdi primeren. Prav tako se zdi učinkovito dati prednost financiranju projektov, ki bodo najbolj povečali čezmejno prenosno zmogljivost glede na sedanjo raven, ki je pod 10 %. Vendar pa se poleg tega zdi razumno upoštevati gospodarske razmere v državah.

6.3 Nujno je treba v celoti izvajati uredbo o vseevropskih energetskih omrežjih (TEN-E). Zelo so potrebna prizadevanja za skrajšanje postopkov odobritve. Poleg tega je treba na tem področju proučiti vse možnosti za olajšanje in pospešitev postopkov s čimprejšnjo vključitvijo lokalnih deležnikov. EESO je v ta namen med drugim predlagal vzpostavitev evropskega energetskega dialoga. To je treba upoštevati pri oblikovanju predloga za forum za energetsko infrastrukturo.

6.4 Vseeno bi lahko proučili, ali je enak cilj za vse države članice, ne glede na njihovo velikost, mešanico virov energije, sosedstvo itd., resnično izvedljiv. Za kazalnik zadostne čezmejne prenosne zmogljivosti bi lahko uporabili izenačeno ceno električne energije.

V Bruslju, 1. julija 2015

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Henri MALOSSE
